

چگونه یک ماه محرم صفر سبز داشته باشیم

جنس پلاستیک، به عنوان متداول ترین روش برای دادن نذورات در ایام عزاداری ماه های محرم و صفر، در کنار ضرر و زیانی که از ترکیب با مواد غذایی، عاید ما می کنند، پس از جمع آوری و الحاق به پسماندهای شهری، خسارتی به مراتب بزرگ تر و غم بارتر به خاک، آب و فضای سبز اطراف ما وارد می کنند. بدین ترتیب تخریب محیط زیست، به عنوان بزرگ ترین تهدید سلامتی زمین، زیست سالم را از هرچه موجود زنده است، می گیرد.

دلایل عمده مشکلات ناشی از استفاده این آلاینده های زیست محیطی که به «قاتلان خاموش» مشهور هستند عبارت هستند از:

۱- سلامتی: همان گونه که ذکر شد، هم زمان با آغاز ایام محرم و توزیع نذورات در مراسم های مختلف، استفاده از ظروف یک بار مصرف در کشور افزایش می یابد. با عنایت به اینکه ظروف یک بار مصرف از جنس پلاستیک می باشد و مواد پلاستیکی در دمای بالای ۶۵ درجه سانتیگراد، با آزاد کردن مونومرها (مواد شیمیایی) در داخل مواد غذایی، از نظر بهداشتی، سلامت انسان ها را به مخاطره انداخته و سرطان زا هستند. در این میان حتی توصیه کارشناسان برای چگونگی استفاده از این ظروف و این که از چه ظرف هایی برای غذاهای گرم و از چه ظرف هایی برای غذاهای سرد استفاده شود، چندان مورد توجه قرار نمی گیرد. در واقع ظروف یک بار مصرف با رنگ شفاف، روشن و شیشه ای رنگ باید برای مواد غذایی سرد استفاده شوند و تحت هیچ شرایطی نباید برای توزیع مواد غذایی داغ از آن ها استفاده کرد، به این ترتیب که این نوع از ظروف، فقط برای مایعات و مواد غذایی خنک مثل شربت، شیر سرد، آب و سبزیجات استفاده گردد. مصرف غذاهای داغ در چنین ظروفی از عوامل بروز مشکلات قلبی، عروقی و انواع سرطان به ویژه سرطان های گوارشی و ریه ای است.

۲- زیست محیطی: طولانی بودن عمر ظروف یک بار مصرف و تجزیه ناپذیری از عمده ترین مشکلات زیست محیطی می باشد، به

این روزها در شهر که قدم می زنی، از هر کوچه و خیابان که گذر می کنی، گویی شهر چهره عوض کرده و رنگ ماتم به خویش گرفته است. آرام آرام نوای یا حسین و یا ابوالفضل از گوشه و کنار شهر به گوش می رسد. بی شک حضور عاشقانه مردم در برپایی مراسم عزاداری قابل احترام و ستودنی است. هر کسی ارادت خویش به سرور و سالار شهیدان را به گونه ای نشان می دهد. از حضور در هیئت ها و مجالس عزاداری گرفته تا اهدای خون و قربانی کردن و ...

یکی از سنت های پسندیده مذهبی نیز در این ایام، اطعام نیازمندان و پذیرایی از عزاداران حسینی است. به ویژه کسانی که نذری دارند، ارادت خویش به امام حسین (ع) و یاران آن امام را با پذیرایی از عزاداران با شربت، شیر، آب میوه، غذا و ... نشان می دهند و نذر خویش را این گونه ادا می کنند.

اما نکته قابل توجه در این بین این است که رعایت شرایط بهداشتی و هم چنین حجم وسیع توزیع اقلام خوراکی و نوشیدنی ها در این ایام، منجر به استفاده بیش از حد مردم از ظروف یک بار مصرف پلاستیکی می گردد. باید توجه داشت که مصرف بیش از اندازه این ظروف و بخصوص عدم جمع آوری آن ها و رها کردن در سطح شهر، نه تنها به زیبایی شهر لطمه زده و نیروهای عزیز شهرداری را به زحمت می اندازد، بلکه منجر به بروز معضلات زیست محیطی می گردد. موضوعی که متاسفانه معمولاً رعایت نمی گردد؛ به عنوان مثال در حین پخش شربت نذری به دلیل عدم وجود سطل آشغال یا کیسه زباله، بیشتر لیوان ها روی زمین انداخته می شوند. بارها شاهد این صحنه بودیم که برخی از سینه زنان عزیز پس از استفاده از نذوراتی که همشهریان محترم به دسته جات عزاداری می دهند یا نذوراتی که از ایستگاه های صلواتی دریافت می کنند، ظرف مربوطه را دقیقاً در دست نگه داشته و ده ها متر با خود حمل می کنند و از آنجا که مکان مشخصی برای گذاشتن آن نمی یابند، نهایتاً آن را در گوشه ای مانند کنار خیابان و پیاده رو و جوی آب رها می کنند.

در کل می توان اظهار داشت، استفاده از ظروف یک بار مصرف از

سازمان حفاظت محیط زیست

اداره کل حفاظت محیط زیست کهگیلویه و بویراحمد

طوری که در راستای دفع این زائعات می توان بیان کرد که تجزیه آن ها شاید ۳۰۰ الی ۵۰۰ سال به طول بیانجامد. هم چنین این ظروف، پس از استفاده با رها شدن در سطح شهر، موجب ایجاد آلودگی در شهر شده و به دنبال آن با ورود این زباله ها در جوی آب و نهرهای داخل شهر و هدایت به فاضلاب های شهری و نهایتا حرکت به سمت پایین شهر، موجب گرفتگی و جمع شدن آب جوی ها و طغیان جریان آب آلوده به خیابان ها و سطح شهر گشته و موجب راه بردن و مختل شدن حرکت مردم در بعضی از نواحی شهر می گردد. با انتقال و نفوذ آب های آلوده به زمین های کشاورزی، خاک کشاورزی، آلوده و حاصلخیزی خاک این زمین ها کمتر می شود. حتی این آلودگی می تواند با ورود به چرخه غذایی انسان ها باعث کاهش مصونیت بدن در مقابل بعضی از بیماریها گردد. به طوری که در بعضی مواقع باعث افزایش، نشر و شیوع بیماری های همه گیر شده و موجب بالا رفتن هزینه درمان در جامعه شود.

۳- اقتصادی: ثروت های خدادادی چون مواد نفتی، به جای اینکه در کشور در ساخت قطعات و تجهیزاتی صنعتی با کاربری بالا مورد بهره برداری قرار گیرد، در ساخت ظروف یک بار مصرف پلاستیکی مورد استفاده قرار گرفته و بدین وسیله «طلای سیاه» به چیز کم بها تبدیل می گردد. به استفاده از آن برای چند دقیقه و دفع زباله آن به علت داشتن طول عمر زیاد و تجزیه ناپذیری، سال ها طول به طول انجامد و بسیار پرهزینه باشد. در ضمن با کمبود کارخانه های بازیافت بسیاری از این پسماندها به چرخه بازیافت باز نگشته که علاوه بر خطرات زیست محیطی هزینه های مصرفی نیز جبران نمی گردد.

۴- بهداشتی: به تازگی مشکل بزرگ تری در تولید ظروف یک بار مصرف پلاستیکی پیش آمده است و این مشکل همان بازیافت یا ساخت ظروف یک بار مصرف از زباله پلاستیکی غیربهداشتی است. تولید این ظروف بیشتر در کارگاه هایی انجام می شود که هیچ مجوزی از نهاد یا ارگان رسمی ندارند و به دور از چشم مأمورین بهداشت، اقدام به تولید ظروف یک بار مصرف از ضایعات آلوده می شود. از آنجا که ظروف یکبار مصرف بازیافتی معمولا از میان زباله

های آلوده به انواع میکروب ها و عفونت ها جمع آوری می گردد، بنابراین تهدید جدی برای سلامتی انسان بوده و ممکن است ناقل بسیاری از بیماری های خطرناک هم باشد.

مدیریت سبز قاتلان خاموش محیط زیست شاید در نگاه اول حل این مشکل اجتناب ناپذیر بنماید، اما با اندکی تامل متوجه می گردیم که با یک برنامه ریزی ساده می توان به راحتی و تا حدود زیادی از بروز چنین معضلاتی جلوگیری نمود، و در راستای مدیریت سبز قاتلان خاموش محیط زیست گام موثر برداشت.

مزایای استفاده از پلیمرهای گیاهی

تهیه و تنظیم کننده :

راحله باقری - زهره ارسلان خو

تابستان ۹۸